

УДК 373.3

ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ Й КОРЕКЦІЇ ТРУДНОЩІВ І ПОРУШЕНЬ У ФОРМУВАННІ ШКІЛЬНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК

Наталія Голуб

*Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди,
Харків, Україна
nataly.golub@ukr.net*

Rozpoznano czynniki ryzyku powstania u uczniów młodszych trudności i naruszenia w procesie przyswajania umiejętności czytania, pisania oraz umiejętności matematycznych; wyznaczono kierunki działania pracy profilaktycznej w celu pokonania trudności.

Słowa kluczowe: uczniów młodszych, czynniki ryzyku

Однією з гострих проблем початкової школи є неухильне збільшення кількості дітей із стійкими труднощами в опануванні базовими навчальними предметами (Е. Данілавічюте, В. Ільяна, О. Корнєв, Р. Лалаєва, Л. Парамонова, Т. Пічугіна, І. Прищєпова, В. Тарасун, Н. Черєдніченко, М. Шєремет та ін.).

Мета – виявити фактори ризику виникнення в молодших школярів труднощів і порушень в оволодінні читанням, письмом, арифметичними навичками; визначити напрями профілактичної та корекційної роботи з ними. Методи дослідження: вивчення наукової літератури, аналіз, систематизація наукових даних щодо зазначеної проблеми; вивчення досвіду проведення діагностичної, профілактичної, корекційної роботи з дітьми, що мають труднощі у навчанні, порушення писемного мовлення, дискалькулію.

Стійка неуспішність у навчанні може бути викликана впливом різних факторів, як біологічних (стан здоров'я та розвитку дитини), так і мікросоціальних (недоліки виховання у сім'ї тощо). Випадки соціально-педагогічної занедбаності дитини, дефіциту спілкування у родині та інші негативні соціальні фактори неодмінно посилюють дію несприятливих біологічних чинників, але ж саме останні є ключовими в етіології як труднощів у навчанні дітей, так і порушень у них писемного мовлення, дискалькулії.

Чинниками, що обумовлюють стійкі шкільні труднощі, часто стають порушення функціонування нервової системи. Вони можуть не мати важкого характеру, але нерідко знижують адаптивні ресурси ЦНС й утруднюють оволодіння дітьми шкільними навичками (Т. Ахутіна, О. Балашова, М. Безрукіх, В. Ковальов, О. Корнєв, Н. Корсакова, О. Мастюкова, Ю. Мікадзе та ін.). У випадках цереброорганічної патології резидуального (здебільшого перинатального) характеру діти набагато частіше страждають на дислексію, дисграфію, дизорфографію, дискалькулію.

Результати. Виявивши дітей із труднощами у навчанні, слід попереджати в них ризик щодо відхилень у стані здоров'я, академічної неуспішності, порушень адаптації в соціумі. Що стосується профілактики і корекції порушень писемного мовлення, дискалькулії, то необхідною є опора на такі принципи: патогенетичний принцип (з урахуванням механізмів порушення корекційний вплив спрямовується на відновлення недорозвинених психічних функцій); комплексного підходу; урахування психологічної структури процесів читання та письма, формування арифметичних навичок; максимальної опори на полімодальні аферентації, на різні функціональні системи та аналізатори під час формування вищих психічних функцій; опори на збережені ланки порушеної функції; принцип поетапного формування розумових дій; урахування зони «найближчого розвитку»; принцип поступового ускладнення завдань і системності у застосуванні різних методів та прийомів залежно від мети, особливостей, етапу корекційної роботи; урахування симптоматики та ступеню вираженості порушення; принцип діяльнісного підходу; онтогенетичний принцип.

Обговорення і висновки. Організація роботи з профілактики труднощів у навчанні і подолання порушень писемного мовлення, дискалькулії здійснюється відповідно до результатів діагностики їхніх проявів у дитини молодшого шкільного віку (під час виявлення специфічних помилок та їхньої природи встановлюються механізми їх виникнення і ті слабкі ланки системи навчально-пізнавальної діяльності учня, що потребують корекції й розвитку).

Література:

1. Голуб Н. М. Корекція порушень писемного мовлення в дітей молодшого шкільного віку: монографія / Н. М. Голуб. – Харків: Майдан, 2014. – 366 с.

УДК 37.091.3:613] 392 (477)

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В ТРАДИЦІЯХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Ольга Мірошніченко

*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Харків, Україна
aurelia_aurita@meta.ua*

Przedstawiono aspekty kształtowania zdrowia duchowego jednostki w tradycjach narodu ukraińskiego oraz jego elementy.

Słowa kluczowe: zdrowia duchowego, tradycjach narodu ukraińskiego.

Державні освітні документи визначають один із пріоритетних напрямів реформування виховання дітей та молоді – його наповнення культурно-